

11. Jauniešu Saeima

DEKLARĀCIJA

11. Jauniešu Saeima **nolemj**, ka nepieciešams:

attiecībā uz **izglītību, kultūru un zinātni**:

- 1) izglītības saturam veicināt politikas un tiesību apgūšanu, tādējādi uzlabojot jauniešu izpratni un iesaisti sabiedrībai būtisku lēmumu pieņemšanā, ieviest vidusskolā izvēles mācību priekšmetu "Politika un tiesības", kā arī sniegt un attīstīt patstāvīgai dzīvei nepieciešamās zināšanas un prasmes (uzvedības etiķete, seksuālā izglītība, nodokļu maksāšana, sociālo jautājumu risināšana);
- 2) pilnveidot eksāmenu norises un vērtēšanas kārtību. Norisi plānot tā, lai izglītojamais varētu iestāties izvēlētajā nākamās pakāpes izglītības iestādē, tai skaitā ārvalstīs. Nodrošināt izglītojamiem eksāmenu rezultātu pieejamību un caurskatāmību;
- 3) pārskatīt jauno vērtēšanas sistēmu kopumā. Noteikt vienotu vērtēšanas skalu un procentuālo vērtējumu ballēs. Nodrošināt iespēju labot vismaz vienu pārbaudes darbu katrā mācību priekšmetā semestrī;
- 4) izveidot esošo un topošo pedagogu atbalsta programmas;
- 5) izvērtēt reģionu attīstības un skolu tīkla optimizācijas ieceres, sekmējot kvalitatīvas un iekļaujošas izglītības pieejamību, paredzot valsts budžeta līdzekļu finansējumu perspektīvu skolu attīstībai arī reģionos;

attiecībā uz **aizsardzību, iekšlietām un korupcijas novēršanu**:

- 6) iekļaut skolās īstenotajās pamatizglītības programmās valsts aizsardzības mācību, lai katram bērnam un jauniešim dotu iespēju gūt viņa vecumam atbilstošas zināšanas par valsts aizsardzību, apgūt šajā jomā nepieciešamās prasmes un iemaņas un kļūt par aktīvu, mobilu un rīkoties spējīgu sabiedrības locekli, kas grib un spēj aizstāvēt sevi, līdzilvēkus un Latviju iespējamās krīzes gadījumā. Orientējoties uz šo mērķi:
 - a) attīstīt tādu uz pilsoniskām vērtībām un pilsonisko apziņu balstītu personību, kas jūtas piederīga Latvijai un aktīvi līdzdarbojas un iesaistās politiskajā un sabiedriskajā dzīvē,
 - b) pilnveidot izglītojamo fizisko sagatavotību,
 - c) nodrošināt pirmās palīdzības apmācību,
 - d) pilnveidot izglītības turpināšanai un karjeras veidošanai valsts aizsardzības jomā nepieciešamās zināšanas un prasmes,
 - e) veicināt skolēnu interesi par dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos, militāro specialitāšu daudzveidību;
- 7) izstrādāt detalizētu plānu iedzīvotāju informēšanai un rīcībai ārkārtējās situācijas, izņēmuma stāvokļa un kara apstākļos, veicināt iedzīvotāju pratību

civilās aizsardzības jomā un sekmēt iedzīvotāju un valsts institūciju savstarpējo uzticību un sadarbību;

attiecībā uz **cilvēktiesībām un sabiedriskajām lietām:**

- 8) skolēnu mentālās veselības uzlabošanai skolās organizēt mentālās veselības dienas, kuru ietvaros skolēnus izglīto par emocionālo labbūtību;
- 9) mazināt skolas vidē mobingu, kas skar gan skolēnus, gan skolotājus, un noteikt, ka skolai jāsadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām un jāpiedalās kādā no vardarbības novēršanas programmām;
- 10) uzlabot skolēnu zināšanas un izpratni par atkarībām un to postošo ietekmi, tai skaitā caur jauniešu pieredzes stāstiem un izglītojošām filmām. Palielināt iespējas saņemt pilnvērtīgu ārstēšanu un rehabilitāciju, tai skaitā specializētos centros, ievērojot konfidencialitāti. Pastiprināt policijas kontroli par atkarību izraisošu vielu pārdošanu. Pastiprināt policijas pārbaudes skolās;
- 11) ietvert skolu mācību saturā kvalitatīvu, iekļaujošu un skolēnu vecumam atbilstošu seksuālās un reproduktīvās veselības izglītības programmu, lai skolēniem būtu izpratne par higiēnas, kontracepcijas, seksuāli transmisīvo slimību, seksuālo attiecību u. c. svarīgiem jautājumiem. Nodrošināt skolās bezmaksas menstruālās higiēnas produktus;
- 12) visām pašvaldībām nodrošināt bezmaksas pusdienas skolēniem, ieviešot sezonālu ēdienkarti un šajā nolūkā sadarbojoties ar Latvijas zemnieku saimniecībām. Skolā piedāvāt informatīvas lekcijas par ēšanas traucējumiem un veselīga uztura nozīmi jauniešu veselībai un attīstībai;

attiecībā uz **Eiropas lietām:**

- 13) iekļaut mācību saturā un pasākumos informāciju par pilsoniskās līdzdalības iespējām, tai skaitā par Eiropas Savienību;
- 14) paplašināt iniciatīvas jauniešu līdzdalības veicināšanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās un uzlabot jauniešu uzrunāšanas stratēģijas;
- 15) izveidot Eiropas Savienības kultūras iepazīšanas programmu ar līdzfinansējumu kultūras pasākumu apmeklēšanai jauniešiem līdz 24 gadu vecumam, kamēr viņi mācās;
- 16) izveidot vienotu tīmekļvietni ar pārdomātu, radošu un visiem pieejamu saturu, kas kalpotu kā informācijas avots par Eiropas Savienības sniegtajām formālās un neformālās izglītības iespējām. Nodrošināt tai atbilstošu reklāmu sociālajos medijos.

14. Saeimas priekšsēdētāja

Daiga Mieriņa

Latvijas Republikas Saeimas namā
Rīgā 2024. gada 26. aprīlī

SAEIMAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA
DAIGA MERIŅA
2024. gada 26. aprīlī

SAEIMAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA
DAIGA MERIŅA
2024. gada 26. aprīlī